

8. Slovíčka

bet	ale
dar	ještě
daug (+Gen.)	hodně
į +Acc. (eiti į mokyklą)	do (jít do školy)
ieškoti, ieško, ieškojo (+Gen.)	hledat
kieno	čí
labai	velmi
laiškas (m)	dopis
mokykla (f)	škola (ne univerzita!)
savo	svůj / svoje

8.1 Posesivita

Opakování přivlastňovacích zájmen:

aš	mano	mes	mūsų
tu	tavo	jūs	jūsų
jis	jo	jie	ju
ji	jos	jos	ju

Kieno – čí

Kieno knyga? Kieno namas? Kieno šis vaikas? Kieno ta mašina?

Savo – svůj, svoje

savo nerozlišuje gramatický rod:

Aš turiu savo knygą.

Aš turiu savo namą.

savo se neskloňuje:

N. (...)

(...)

G. savo namo

savo knygos

D. savo namui

savo knygai

A. savo namą

savo knygą

Používání:

SPRÁVNĚ		ŠPATNĚ
Aš myliu savo šeimą.	Miluji svou rodinu.	Aš myliu mano šeimą.
Tu turi savo knygą.	Máš svou knihu.	Tu turi tavo knygą.
Ji myli savo vaiką.	Ona miluje své dítě.	Ji myli jos vaiką.
Mes turime savo namą.	Máme svůj dům.	Mes turime mūsų namą.

8.2. Časování sloves – indikativ praeterita (minulý čas), typ „ė“

rašyti, rašo, rašė

aš	raš-iau	mes	raš-ėme
tu	raš-ei	jūs	raš-ėte
jis, ji	raš-ė	jie, jos	raš-ė

Aš rašiau laišką. Tu rašei knygą. Ji nerašė laiško. Jis nerašė knygos.

Cvičení. Vyčasujte *atsiprašyti, atsiprašo, atsiprašė* (omluvit se); *skaityti, skaito, skaitė* (číst); *klausyti, klauso, klausė* (poslouchat).

8.3. Někteřá nejpoužívanější adjektiva:

storas	tlustý
plonas	štíhlý
jaunas	młodý
senas	starý
platus	široký
siauras	úzký
saldus	sladký
rūgštus	kyselý
pigus	levný
brangus	drahý
stiprus	silný
silpnas	slabý
ilgas	dlouhý
trumpas	krátký
pilnas	plný
tuščias	prázdný
karštas	horký
šaltas	studený
gražus	hezký
bjaurus	ošklivý
didelis	velký
mažas	malý
žemas	nížký
aukštas	vysoký
linksmas	veselý
liūdnas	smutný
švarus	čistý
purvinas	špinavý
tiesus	rovný
kreivas	křivý
sunkus	těžký
lengvas	lehký
minkštas	měkký
kietas	tvrdý
šlapias	mokrý
sausas	suchý
naujas	nový
senas	starý
juodas	černý
baltas	bílý
sotus	sytý
alkanas	hladový
geras	dobrý
blogas	zlý

Cvičení: vyberte adjektiva pro následující slova:

- vyras – moteris; studentas – studentė; profesorius – profesorė; lietuvis – lietuvė; čekas – čekė
- kalba, sostinė, stotis
- universitetas, kabinetas, autobusas, traukinys

Přeložte: stiprus vyras, stipri moteris, senas profesorius, linksma čekė, aukšta lietuvė

8.4. Predikativ („střední rod“)

gēras – gerà – gēra

žalias – žalià – žalia

saldùs – saldi – saldù

8.5. Konverzace: rodina

Ar Jūs turite šeimą?

Ar Jūsų šeima (yra) didelė?

Ar tu turi brolių / sesę?

Iš kur (yra) tavo tėvai?

Kas (yra) tavo tėvas / mama?

Koks (yra) tavo tėvas / brolis?

Kokia (yra) tavo mama / sesė?

Kokia (yra) tavo šeima?

Kieno (yra) šis vaikas?

Namų darbai

I. „Otočte“ vėty za použití záporu a příslušného adjektiva.

Například: *Ji yra gera. – Ji nėra bloga.* (Ona je hodná. – Ona není zlá.)

Vyras yra aukštas. –

Moteris yra stipri. –

Aš esu jaunas. –

Čekė yra graži. –

Lietuvė yra linksma. –

Traukinys yra purvinas. –

Jis yra alkanas. –

II.

Přeložte:

Tai yra profesorius Juozas Balčiūnas. Jis yra lietuvis. Profesorius gyvena Klaipėdoje. Kur yra Klaipėda? Klaipėda yra Lietuvoje. Klaipėda nėra Lietuvos sostinė. Ar žinote, kas yra Lietuvos sostinė? Tai yra Vilnius.

Profesorius Balčiūnas dirba Klaipėdos universitete, matematikos fakultete. Jis yra geras profesorius. Klaipėdos universiteto matematikos fakulteto studentai studijuoja prastai.

Profesorius turi šeimą. Jo žmonos vardas Marcelė, o pavardė Balčiūnienė. Jis turi sūnų Joną, dukrą Oną ir papūgą.

Profesoriaus dukra yra studentė. Ji studijuoja mediciną ir gyvena Vilniuje. Ji turi draugą.

Profesoriaus sūnus turi vaiką. Tai yra profesoriaus anūkas. Anūko vardas yra Dominykas. Profesorius myli anūką.

Profesorius yra aukštas vyras. Lietuviai yra aukšti žmonės. Ar čekai yra aukšti? Ar čekės yra aukštos?